

De sprekers worden in het zonnetje gezet. Foto Jasja Dekker

Impressie Landelijke Zoogdierdag in Nijmegen

Op zaterdag 21 april jl. vond de Landelijke Zoogdierdag van de Zoogdierverseniging plaats. Het thema was dit keer de bever. De dag vond plaats in een collegezaal van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hiermee hoop ik jullie een indruk te geven wat zo'n dag inhoudt en wat er aan informatie over de bever aan bod kwam. Wat dit laatste betreft probeer ik niet volledig te zijn, want er werd veel informatie over de bever gegeven.

Peter Twisk

2012 is door de Zoogdierverseniging uitgeroepen tot het 'Jaar van de Bever'. Neeltje Huizenga, die projectleider is bij deze vereniging, lichtte dit kort toe. Dankzij sponsoring door Kiwa kon er o.a. een folder gedrukt worden en werden we begroet door een grote, vrolijke bever met hoge hoed. Publiciteit rond dit themajaar richt

zich op zowel het brede publiek als op professionals. Voor deze laatste groep zal er in het najaar een symposium plaatsvinden. Ook zal er een boek over de bever uitkomen.

Een algemene inleiding over bevers in Nederland werd verzorgd door Vilmar Dijkstra. Al sinds 1990, kort na de

herintroductie van de bever in ons land, houdt hij zich met dit dier bezig. Voor mij verrassende informatie was o.a. dat de bever een kwartier lang onder water kan blijven en gangen graaft tot 10 of zelfs 25 m lang. Vilmar ging ook in op overlast die we nu of in de nabije toekomst van de bever kunnen verwachten. Zo zullen er

Hans van Dord opent de beverdag. Foto Jasja Dekker

hier en daar bomen beschermd moeten worden tegen vraat van de bever en kunnen dijken door bevers ondergraven worden. Vooral in perioden met hoog water kan dit een risico vormen. In zo'n situatie worden bevers gedwongen hun normale verblijfplaatsen te verlaten en kunnen ze een hol graven in een dijk. Door op plaatsen waar dit risico speelt speciale hoog-watervluchtplaatsen te creëren is dit te voorkomen. Wellicht is dit ook voor de Heddelse Bovenwaard van belang.

Gijs Kurstjens ging in op de ecologische effecten van bevers op hun omgeving. In heuvel- of bergachtige gebieden kunnen bever zg. bevervijvers maken met behulp van hun dammen. Die vijvers kunnen geschikt leefgebied vormen voor o.a. veel libellen en amfibieën. Die lokken op hun beurt weer soorten als de zwarte ooievaar. Sinds de bever in de Ardennen is geïntroduceerd neemt deze vogelsoort daar snel in aantal toe. Gijs heeft de herintroductie van de bever in Limburg begeleid en ervoer dat voorlichting daarbij bijzonder belangrijk is.

Gijs verklapte ook dat kort geleden een begin is gemaakt met een tweede herintroductieprogramma van otters in het rivierengebied. De kans dat wij deze soort rond Den Bosch tegen zullen komen zal daarmee ook flink toenemen.

Cynthia Lange vertelde over haar onderzoek naar bevers in de Geldersche Poort. De beverpopulatie lijkt hier te stagneren: er worden maar heel weinig jongen geboren. Mogelijk is dit het gevolg van inteelt.

Door groeiende beverpopulaties elders is te verwachten dat er snel vers bloed bij zal komen waardoor dit probleem wellicht zal verdwijnen.

Jolanda Snellenberg, voorzitter van de bever- (sinds kort ook) otterwerkgroep CaLutra van de Zoogdierverseniging, vertelde over activiteiten van deze werkgroep. Na een korte 'dip' heeft deze werkgroep een nieuwe start gemaakt en tegelijk haar werkerrein vergroot door zich ook op de otter te richten.

Een zowel vermakelijke als interessante en leerzame bijdrage kwam uit Wallonië. Olivier Rubbers heeft hier een bedrijf opgezet dat bevertoerisme organiseert. Daarbij richt hij zich niet alleen op natuurliefhebbers maar probeert hij ook de 'frigobox-toeristen' (koelboxtoeristen) te bereiken. Hij doet dit o.a. door een programma aan te bieden dat de deelnemers uitdaagt en

niet alleen informeert. De bever is inmiddels in België een populair dier, terwijl er in het begin van de herintroductie veel weerstand was. Dit toeristenprogramma heeft daar zeer waarschijnlijk aan bijgedragen. Desgevraagd vertelde hij dat de bever naar zijn ervaring bijzonder ongevoelig is voor verstoring. Locaties die zeer regelmatig door toeristen worden bezocht laten een nog altijd bloeiende beverpopulatie zien.

Freek Niewold ging in op het belang van bevers voor de aanwezigheid van otters. Hij vertelde gelijk dat het een korte bijdrage zou worden als hij het daarbij zou laten. Daarom besprak hij ook de stand van zaken voor wat betreft de herintroductie van de otter in Nederland. Het gaat inmiddels redelijk goed met de otter, met naar schatting nu 50 dieren in ons land. Maar jaarlijks sterven er wel zo'n 10-12 dieren, vooral door het verkeer. De hiervoor vermelde herintroductie van otters in het rivierengebied, waarbij ook maatregelen genomen zullen worden om verkeerssterfte tegen te gaan, lijkt dan ook niet overbodig.

Wat betreft de relatie tussen bevers en otters vertelde hij dat otters onder andere profiteren van bevervijvers en beverhutten. Andersom kan het voorkomen dat een otter jonge bevers predeert. Ton Eggenhuizen, ecooloog bij de

gemeente Almere, vertelde over ervaringen waarbij mogelijk conflicten zouden optreden met bevers in deze stad. Gelukkig blijkt een groenblauwe ecologische infrastructuur in deze stad goed te werken en gaat stadsuitbreiding tot nu toe goed samen met aanwezigheid van de bever. Zelfs bouwwerkzaamheden op maar enkele tientallen meters van een beverhut leidden niet tot verstoring.

De dagsluiters was een film over de bever die gemaakt is door Willy de Koning. Deze dame was voor haar plezier begonnen met het maken van filmopnamen, maar op den duur had ze zoveel materiaal dat er een onderhoudende film mee was te maken. Voorafgaande aan de vertoning vertelde ze hoe de film tot stand was gekomen en over haar persoonlijke ervaringen met bevers. Hoewel de vele 'losse' opnamen geen vloeiend verhaal vormen geeft de film wel een mooi beeld van gedrag van bevers. Regelmatig is gedrag te zien dat verklaart hoe de sporen die we in het veld kunnen vinden tot stand komen en zijn regelmatig geluiden die bevers maken te horen. Jullie kunnen deze dvd van me lenen.

Al met al een heel afwisselende en leerzame dag, zeer de moeite waard.

Er werd ook een vreemde bever gespot. Foto Jasja Dekker

